

[Indenrigsministeren.]

malt afgør vi en sag her i tinget, og så er det lov. Her står vi i en anden situation. Her kan vi ganske vist i første omgang afgøre sagen, men dernæst skal den prøves ude hos vælgerne. Hvordan det vil gå, kan man selvfølgelig have forskellige meninger om, og jeg vil ikke påstå, at jeg har fundet de vises sten, så jeg nøjagtig kan sige, hvordan det vil gå. Men da jeg gerne vil medvirke til at realisere en nedsættelse af valgretsalderen, har jeg lagt vægt på også at få sagen igennem, når vælgerne skal spørges. Andre kan måske afvise det med, at det er noget, der vil gå af sig selv. Men der er dog mange i tinget, som har været med til at vedtage love, som derefter er lagt ud til vælgerne med et overraskende resultat til følge. Derfor kan jeg ikke lade være i mine overvejelser at tage dette moment med og lade det være ret afgørende.

Jeg håber, at jeg i det udvalg, som skal nedsættes til at drøfte disse ting igennem og virkelig behandle dem, sådan som det jo altid sker i vore udvalg, kan få lejlighed til at prøve disse tanker og høre, om man fra en overvældende del af folketingets medlemmers side vil afvise dem og bare angive den lige vej ud til vælgerne, der så skal stemme om 18 år eller ikke 18 år. Det vil så sige: kan man mobilisere en tilstrækkelig modstand ude omkring i befolkningen, så de 18 år falder, har vi en valgretsalder på 21 år. Denne situation ser jeg meget nødig.

I denne forbindelse lyttede jeg selvfølgelig opmærksomt til hr. Tastesen, som, forstod jeg, havde en meget stor styrke vælger bag sig. Det ved hr. Tastesen selvfølgelig mere om end jeg; men vi andre har nu lov at have tvivl i vort sind — ikke om stemningen her i salen, for det kan vel tælles op allerede nu i grupperne, men når man kommer uden for salen og skal spørge vælgeren — om, hvorvidt hr. Tastesens følgeskab er så stærkt, som vi fik at vide her i dag.

Jeg har med mine afsluttende bemærkninger her ved sagens første behandling og inden udvalgsbehandlingen ikke ønsket at gå ind på alle de synspunkter, jeg har anlagt i i min fremsættelse, og som andre har fremført og varieret på mange måder. Jeg har blot gerne villet understrege mine bevægelsesgrunde til at være stærkt interesseret i at

få en positiv løsning af denne sag, og den skaffes, må jeg gentage, ikke her i tinget, men ude hos vælgerne.

Tastesen: Vi i socialdemokratiet tillægger det nordiske samarbejde meget stor værdi; men vi mener ikke, det på nogen måde er til skade for det nordiske samarbejde, om vi med hensyn til valgretsalderen indtager et progressivt standpunkt, som formentlig i løbet af ganske kort tid vil blive fulgt op af de øvrige nordiske lande.

Jeg vil gerne sige, at den socialdemokratiske gruppe i dette spørgsmål selvfølgelig er frit stillet. Hvis der er medlemmer af min gruppe, der vil stemme for 20 år — jeg har ikke mødt nogen endnu, der har givet udtryk for det synspunkt. — gør de det selvfølgelig ved den afstemning, der kommer. Men den overvejende stemning er naturligvis, at vi nu går ind for, at der skal være en 18 års valgretsalder. Jeg forstår, at de andre grupper er lige så frit stillet, selv om der hverken fra det radikale eller det konservative parti har været menige medlemmer heroppe for at give udtryk for andre opfattelser end den, deres ordfører har givet udtryk for.

Der er dog et par bemærkninger både til hr. H. C. Toft og hr. Samuelsen om afstemningstidspunktet, som jeg synes det vil være på sin plads at fremkomme med her. Hr. H. C. Toft mente, at afstemningen om valgretsalderen skulle ske samtidig med de kommunale valg i 1970. Jeg vil vende mig imod den tanke. For det første udelukker man de unge, som i den mellemliggende tid er blevet 18 eller 20 år, hvilken alder der nu bliver grænsen, fra at deltage i de kommunale valg i 1970. Det er den ene konsekvens, og det synes jeg er urimeligt. For det andet er det et spørgsmål, om det er i overensstemmelse med grundlovens ånd, at man skal holde folkeafstemning samtidig med, at der finder almindelige, ordinære valg sted. Jeg vil erindre om bestemmelsen i grundloven om folkeafstemninger, hvorefter 30 pct. af vælgerne skal møde op og tilkendegive deres modstand ved at stemme nej. I det øjeblik man sammenkæder en sådan afstemning med kommunale valg, er der ikke tale om, at der finder en fri afstemning sted, hvor